

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Композиція та вокальна імпровізація

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
025 «Музичне мистецтво»
Музичне мистецтво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
ст. викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Роменський Юрій Миколайович	066-404-02-03	estradauniversitet@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Композиція та вокальна імпровізація – є однією з ключових дисциплін у циклі професійної підготовки здобувачів, на якому відбувається формування технічних вокальних, вокально-аранжувальних навичок, культури мислення і мотивації до професійної діяльності майбутнього соліста-вокаліста. Здобуваються та відточуються вокальні, ритмічні та виконавські навички, накопичуються знання з боку композиторської, аранжувальної діяльності, вокального репертуару та музичної стилістики. Крім цього, предмет сприяє розширенню музичного кругозору і знайомству з творчістю видатних виконавців, дослідження творчості знамих авторів.

Мета дисципліни «Композиція та вокальна імпровізація» - підготовка високопрофесійного естрадно-джазового виконавця, який володіє практичними, теоретичними та методичними основами естрадно-джазового співу, основами композиції та аранжування. спроможного до сценічного втілення різноманітних джазових стилів – від класичного джазу до сучасної естради, підготовка артиста до професійної сцени, оволодіння технологією та розумінням естрадно-джазового співу на основі практичних знань, вмінь та навичок, на підставі яких буде збудована майбутня професійна діяльність, а також, навчити цікаво та переконливо інтерпретувати запропонований музичний матеріал; вміти

виразно доносити його до слухача; випрацювати особисту систему вдосконалення імпровізаційно-творчих здібностей виконавської майстерності. Набути уяву про гармонійні особливості окремих джазових стилів, вміння показати відмінні особливості джазової гармонії, розкрити творчі можливості за рахунок навичок композиції, та придбати свободу особистого виконавства. Задача дисципліни – знайомство та вивчення особливостей (змісту та форм) будови джазової імпровізації, основ композиції, розвиток індивідуальних імпровізаційних здібностей; вивчення та аналіз джазових форм та їх встановлених стандартів; засвоєння освітніх методик з практики навчання імпровізаційному та композиторському мистецтву, включаючи використання Інтернет ресурсів; вивчення тенденцій розвитку світового досвіду мистецтва у стилях та жанрах джазу, року, поп-музики, та різноманітних змішаних стилях; навчання співацькому мистецтву, використання теоретичних знань з історії стилів, а також, співацьких навичок, здобутих на заняттях сольного та ансамблевого співу, інтеграція теоретичних знань та співацьких навичок впродовж оволодіння мистецтвом імпровізації та композиції; формування практичного (концертно-виконавського) спрямування професійної підготовки.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Композиція та вокальна імпровізація» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва та у виконавстві, що передбачає застосування певних знань та навичок у виконавської діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її удосконалення через застосування різноманітних практичних методик.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності щодо створення художньої інтерпретації музичного твору, композиції та аранжування, звукорежисерського опрацювання звуку.

СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській та звукорежисерській діяльності.

Навчальна дисципліна «Композиція та вокальна імпровізація» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.

РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та звукорежисерських інтерпретацій.

РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички у творчій практичній діяльності.

РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Можливості ефективного використання у професійній діяльності знань з історії джазових стилів; інформаційних джерел, відображаючих досягнення класичної та сучасної естрадної та джазової культури; принципів, методів та форм побудови власних соло та вокалізацій у споріднених джазу стилях.
2. Знання основ методології аналізу імпровізацій видатних співаків, та здатність застосовувати їх специфіку виконавства на власному досвіді; знання музичних форм, основ композиторської діяльності; оволодіти необхідною ерудицією за рахунок опрацювання відео та аудіо матеріалів, комплексом знань, уявлень в області музичного мистецтва, естрадно-джазової виконавської культури в цілому.
3. Знання та втілення джазових та естрадних традицій різних епох в сучасній музиці.

Уміння:

4. Розуміти та відрізнити на слух основні джазові стилі, як складові сучасної естрадної музики: блюз, стандарт, боса-нова, балада. Орієнтування у спеціальній літературі, володіння та користування професійними поняттями («цифровка») та термінологією; накопичування знань в галузі сучасних освітніх та інформаційних технологій;
5. Розуміння і дотримання традицій виконання, а також трактування основних музичних стилів..

Навички:

6. Бути здатним продемонструвати вміння імпровізації на будь-яку естрадну або джазову тему; продемонструвати володіння спеціальними прийомами та техніками естрадного та джазового вокального соло («скет»), та композиції, володіння виконавськими манерами. Втілювати якісні зміни та оновлення, що відбуваються на сучасному етапі. Упорядковувати набуті знання у вигляді виконання індивідуальних завдань у написанні власних вокальних соло, аранжування, та композиторської діяльності.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
16	480	112	112	256	3-4	5 - 8	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	кількість годин					
	всьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
Тема 1. Ритмічні етюди. Вправи з використанням найпростішого скету.	18	4	4	-	-	10

Тема 2. Інтенаційні етюди. Вправи, спрямовані на інструментальне інтонування, хроматичні, цілотнові гами догори та вниз. Спів ладів народної музики, пентатоніка.	18	4	4	-	-	10
Тема 3. Будова мелодичних та басових ліній на основі вивчених тем.	18	4	4	-	-	10
Тема 4. Ритмічні будови (дуольна, тріольна пульсація), та особливості виконання синкоп у джазових імпровізаціях та композиції.	22	6	6	-	-	10
Тема 5. Ритмічна основа естрадно-джазового співу. Стили “Swing”, “bossa”, “beat”. Методи вдосконалення ритміки в основних стилях.	18	4	4	-	-	10
Тема 6. Блюз. Його форми та види.	22	6	6	-	-	10
Тема 7. Використання блюзового ладу та пентатоніки в імпровізаціях та композиції. Написання простої блюзової мелодії. Вправи.	34	8	8	-	-	18
Тема 8. Використання в імпровізації секвенцій та цитат майстрів джазової музики.	38	10	10	-	-	18
Тема 9. Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем.	42	10	10	-	-	22
Тема 10. Ритмічні етюди. Поліритмія. Вправи з використанням ускладненого скету.	18	4	4	-	-	10
Тема 11. Інтенаційні етюди. Вправи, спрямовані на досконале інтонування, вправи, комбіновані на основі хроматичних, цілотнових гам та пентатоніки.	18	4	4	-	-	10
Тема 12. Вивчення імпровізаційних соло видатних майстрів, їх переклад у нотний вигляд.	18	4	4	-	-	10
Тема 13. Основні етапи роботи над власним соло.	22	6	6	-	-	10
Тема 14. Використання фонограми у процесі підготовки імпровізації .	18	4	4	-	-	10
Тема 15. Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем.	22	6	6	-	-	10
Тема 16. Імпровізація на заданий джазовий стандарт (традиційна та сучасна).	44	10	10	-	-	24
Тема 17. Імпровізація на заданий блюз (традиційний та сучасний).	46	10	10	-	-	26
Тема 18. Імпровізація на задану латино-американську п’есу (боса-нова, самба).	44	8	8	-	-	28
Разом:						
	480	112	112	-	-	256

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Для опрацювання навичок здобувачі користуються аудиторіями, оснащеними Інтернет та необхідним музичним обладнанням: підсилююча апаратура, мікшерний пульт, мікрофони, нотні клавіри, фортепіано, а також оснащеною навчальною студією звукозапису, отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу. Практичні навички опрацьовуються за допомогою формування індивідуальних завдань та репертуару з урахуванням індивідуальних особливостей фізіології голосового апарату, базової технічної підготовки.

ЗАВДАННЯ ДО ЛЕКЦІЙНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Теми занять за змістовим модулем №1 (V семестр)

№	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Ритмічні етюди. Вправи з використанням найпростішого скету.</i> Ритмічні етюди середнього рівня складності, варіативного характеру, скомпоновані з одноманітних тривалостей, з включенням невеликої кількості пауз та скетом	8

	початкового рівня. Основне завдання теми – дотримання повного збігу тривалостей та вимови скету.	
2	Інтонаційні етюди. Вправи, спрямовані на інструментальне інтонування, хроматичні, цілотнові гамми догори та вниз. Спів ладів народної музики, пентатоніка. Інтонаційні вправи середнього рівня складності, варіативного характеру. Скомпоновані з діатонічних, хроматичних, цілотнових гам у різній послідовності та у різних напрямках. Використовуються всі тональності у рамках діапазону співака. Ускладнюються вправи додаванням альтерованих тонів. Темпи повільні.	8
3	Будова мелодичних та басових ліній на основі вивчених тем. На основі тонального плану музичного матеріалу що вивчається, здобувач має скласти варіативну мелодію на існуючу тему керуючись формою та стилістикою твору. Плавний рух басової лінії як основа імпровізації в джазовій музиці. Блукаючий бас. Види та прийоми «свінгування».	8
4	Ритмічні будови (дуольна, тріольна пульсація), та особливості виконання синкоп у джазових імпровізаціях та композиції. Метроритм та метроритмічна конструкція в імпровізації. Синкопування. Атака звуку, артикуляція та акцентування в джазовій імпровізації. Тріоль як основа у джазових ритмах. Ритмічне варіювання та поступове відходження ритму від метричної основи. Свінг як специфічне метроритмічне мислення й спосіб джазового виконавства.	12
5	Ритмічна основа естрадно-джазового співу. Стилі “Swing”, “bossa”, “beat”. Методи вдосконалення ритміки в основних стилях. Стисла історія виникнення «нової» музики ХХ ст. – джаз. Стилістичні компоненти джазу – «спірічуелз», «госпел», «діксіленд», «регтайм», «блюз», «свінг», «босса», «біт». Методичні рекомендації до оволодіння специфіками цих компонентів. Тріольна основа стилю «свінг».	8
6	Блюз. Його форми та види. Структура блюзу. Формоутворюючі засоби в блюзі. Гармонійна «сітка» блюзу. Особливості блюзової пентатоніки. Еволюція блюзового ладу. Специфіка застосування блюзових нот у різних видах блюзової імпровізації та зразках творів. Архаїчний, класичний та сучасний блюз. «Вокальний» блюз. Інструментальні форми блюзу.	12

Теми занять за змістовим модулем №2 (VI семестр)

7	Використання блюзового ладу в імпровізаціях та композиції. Написання нескладної ілюзової мелодії. Вправи. Вивчення декількох блюзових п'ес та експозиція їх тем. Показ імпровізації з використанням блюзового ладу та пентатоніки. Різниця між вокальною та інструментальною імпровізацією.	16
8	Використання в імпровізації секвенцій та цитат майстрів джазової музики. Ретельне вивчення обраних виконань відомих майстрів. Аналіз використаних ними технічних засобів, прийомів та голосових можливостей. Найяскравіші цитати відомих співаків як додатковий засіб виразності сучасного вокаліста.	20
9	Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем. Вільне володіння вивченим музичним матеріалом, його формою, тональним планом. Багатоваріантність способів розвитку музичного матеріалу в імпровізації. Попередні заготовлення. План імпровізації. Принцип збереження та поступового ускладнення засобів музичної виразності.	20

Теми занять за змістовим модулем (VII семестр)

№	Назва теми	Кількість годин
10	Ритмічні етюди. Поліритмія. Вправи з використанням ускладненого скету. Ритмічні етюди середнього рівня складності, варіативного характеру, скомпоновані з різних тривалостей, з включенням пауз та скетом середнього рівня	8

	(кількість складів 5-8). Основне завдання теми – дотримання повного збігу тривалостей та вимови скету.	
11	Інтонаційні етюди. Вправи, спрямовані на досконале інтонування, вправи, комбіновані на основі хроматичних, цілотнових гам та пентатоніки. Інтонаційні вправи середнього рівня складності, варіативного характеру. Скомпоновані з діатонічних, хроматичних, цілотнових гам у різній послідовності та у різних напрямках. Використовуються всі тональності у рамках діапазону співака. Ускладнюються вправи додаванням альтерованих тонів. Додаються інтервали у діапазоні кварта у мелодійному викладенні з шагом у півтон. Темпи середні.	8
12	Вивчення імпровізаційних соло видатних майстрів, їх переклад у нотний вигляд. Методи роботи з аудіо носіями. Послідовність дій. Технологія написання. Розподіл часу на певні задачі. Оформлення. Робота над якісними характеристиками виконання підготовленого нотного матеріалу. Застосування навичок виконавства з попередніх тем, користування придбаними вміннями та досвідом. Вільне володіння ритмікою, досконалим інтонуванням.	8
13	Основні етапи роботи над власним соло. Вивчення твору в цілому, осмислення форми. Усвідомлення технічних складностей. Робота над деталями. Повторення- як метод закріплення матеріалу. Вивчення тонального плану твору, вивчення напам'ять. Створення соло. Відстежування фразування у формуванні музичних фрагментів як частки цілого твору. Використання методу логічно-змістовного аналізу. Стадія цілісного оформлення твору, досягання емоційно-логічної насиченості та безперервності, як найважливішої ознаки художньо-цілісного виконання імпровізації.	12
14	Використання фонограми у процесі підготовки імпровізації. У практичних заняттях, індивідуальних, інтерактивних із залученням до музичного діалогу партнера (викладача або здобувача), має бути використаний музичний супровід у форматі реального тріо, або готовий «плей-бек» на будь-якому аудіоносії. У процесі використовуються аудіо додатки до хрестоматій. Робота над темпо-ритмом. Основні вимоги до виконавця.	8
15	Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем. Самоорганізація. Планування імпровізації у відповідності з індивідуальними голосовими та жанрово-стилістичними особливостями твору. Послідовність дій. Технологія написання. Розподіл часу на певні задачі. Оформлення. Робота над якісними характеристиками виконання підготовленого нотного матеріалу. Застосування навичок виконавства з попередніх тем, користування придбаними вміннями та досвідом. Вільне володіння ритмікою, досконалим інтонуванням.	12

Теми занять за змістовим модулем №4 (VIII семестр)

16	Імпровізація на заданий джазовий стандарт (традиційна та сучасна). Демонстрація та відточування навичок у вокальному класі. Орієнтування у гармоніях та тональних планах знайомих та не знайомих творах/п'єсах. Демонстрація свободи вокалізації та ритмізації. Демонстрація розуміння та володіння стилістикою твору, її відмінними та характерними рисами.	20
17	Імпровізація на заданий блюз (класичний та сучасний). Демонстрація та відточування навичок у вокальному класі. Орієнтування у гармоніях та тональних планах знайомих та не знайомих творах/п'єсах. Демонстрація свободи вокалізації та ритмізації. Демонстрація розуміння та володіння стилістикою твору, її відмінними та характерними рисами.	20
18	Імпровізація на задану латино-американську п'єсу (боса-нова, самба). Демонстрація та відточування навичок у вокальному класі. Орієнтування у гармоніях та тональних планах знайомих та не знайомих творах/п'єсах. Демонстрація свободи вокалізації та ритмізації. Демонстрація розуміння та володіння стилістикою твору, її	16

	відмінними та характерними рисами.	
Разом		224

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Композиція та вокальна імпровізація» включаються:

1. Знайомство з навчальними ресурсами відповідно зазначених у програмі тем (включаючи перегляд та вивчення певної кількості рекомендованих аудіо та відеоматеріалів відомих виконавців).
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді виконаних практичних робіт, опрацювання технічних вправ тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та завдання до самостійної підготовки.

№	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Ритмічні етюди. Вправи з використанням найпростішого скету.</i> Експонування навичок	10
2	<i>Інтонаційні етюди. Вправи, спрямовані на інструментальне інтонування, хроматичні, цілотнові гами догори та вниз. Спів ладів народної музики, пентатоніки, написання невеличких вокальних вправ на їх основі.</i> Експонування навичок	10
3	<i>Будова мелодичних та басових ліній на основі вивчених тем.</i> Практичне (письмово)	10
4	<i>Ритмічні будови (дуольна, тріольна пульсація), та особливості виконання синкоп у джазових імпровізаціях та композиції.</i> Експонування навичок	10
5	<i>Ритмічна основа естрадно-джазового співу. Стили “Swing”, “bossa”, “beat”. Методи вдосконалення ритміки в основних стилях.</i> Експонування навичок	10
6	<i>Блюз. Його форми та види.</i> Експонування навичок	10
7	<i>Використання блюзового ладу в імпровізаціях та композиції. Вправи.</i> Практичне (письмово)	18
8	<i>Використання в імпровізації секвенцій та цитат майстрів джазової музики.</i> Практичне (письмово)	18

9	<i>Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем, написання простої мелодії у формі джазового стандарту (ААВА).</i> Практичне (письмово)	22
10	<i>Ритмічні етюди. Поліритмія. Вправи з використанням ускладненого скету.</i> Експонування навичок	10
11	<i>Інтонаційні етюди. Вправи, спрямовані на досконале інтонування, вправи, комбіновані на основі хроматичних, цілотнових гам та пентатоніки. Написання мелодій з використанням хроматичних, цілотнових, п'ятиступневих елементів.</i> Експонування навичок	10
12	<i>Вивчення імпровізаційних соло видатних майстрів, їх переклад у нотний вигляд.</i> Експонування навичок, практичне (письмово)	10
13	<i>Основні етапи роботи над власним соло.</i> Експонування навичок	10
14	<i>Використання фонограми у процесі підготовки імпровізації.</i> Експонування навичок	10
15	<i>Створення власних імпровізацій на основі вивчених тем.</i> Практичне (письмово)	10
16	<i>Імпровізація на заданий джазовий стандарт (традиційна та сучасна). Написання твору на задану гармонію у формі ААВА</i> Експонування навичок, демонстрація	24
17	<i>Імпровізація на заданий блюз (класичний та сучасний). Створення блюзу</i> Експонування, практичне (письмово)	26
18	<i>Імпровізація на задану латино-американську п'єсу (боса-нова, самба).</i> Експонування навичок	28
всього		256

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	60%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	40%

Методи діагностики знань (контролю)	прослуховування; демонстрація навичок, усне пояснення, індивідуальне прослуховування; робота у групах; ансамблева гра, виконання практичних завдань, екзамен (залік)
--	--

Питання до екзамену (заліку)

Екзамен (залік) передбачає наявність та експонування виконаних практичних завдань.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на лекційних та практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка засвоєного матеріалу, тощо	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка індивідуальних практичних завдань за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення та аналіз матеріалів виконаних завдань	20
Разом балів за поточний контроль			60
Підсумковий контроль екзамен / залік			40
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував практичні завдання за заданою тематикою, проявляє активність і творчий підхід у навчанні;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, понять, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, має виконані практичні завдання, демонструє навички за заданою тематикою, проявляє активність і творчий підхід у навчанні;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного та практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних понять, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних завдань, та активність у навчанні;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних завдань;

- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює інтуїтивно, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, здатний частково демонструвати професійні навички, має частково виконані практичні завдання до самостійної роботи;

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. “Scat! Vocal Improvisation Techniques” (ISBN 0-9628467-5-9 ©1996 by Bob Stoloff)
2. “Blues Scatitudes” (ISBN 1-930080-01-8 © 2003 by Bob Stoloff).
3. “The Art of Improvisation “ (©2000 Taylor-James pub.)
4. “Vocal Improvisation” Bob Stoloff (Berklee Press, Editet by Jonathan Feist)
5. “Play-Alone” by Jamey Aebersold (періодичне видання, серія посібників для імпровізаційної практики)
6. “A New Approach Composing Music” William Russo. The University Of Chicago Press Ltd., London 1983, ISBN 0-226-73216-9 (pbk.)

Допоміжна

1. “The Real Little Classical Fake Book” (ISBN 0-7935-1668-4 ©1992 by Hal Leonard Publishing Corporation)
2. “Great Gig Book Full”. (ISBN 0-3674-47778-2 ©1990 by SheetMusic)
3. “The BIG BOOK Of Soul” (ISBN 0-634-03346-8 © 1996 by Hal Leonard Publishing Corp.)
4. “The ALL-Jazz Real Book” (ISBN 1-883217-14-8 © 2001 Sher Music Co.)
5. “The Standards Real Book” (ISBN 1-88137-09-1 © 2000 Sher Music Co)
6. “Real Jazz Book” (ISBN 0-7935-1668-4 ©1992 by Hal Leonard Publishing Co.)
7. “100 Jazz & Blues Greats (ISBN 0-7119-1200-9 ©1987by Wise Publications.)

Інформаційні ресурси

1. https://www.youtube.com/playlist?list=PLTMTIX_bS2Bq7xEhvlAPqd1b-TRYMOD2o вокальний коуч від Наталі Вейсс (Natalie Weiss)(дата звертання 03.03.2022)
2. https://www.youtube.com/results?search_query=jazz+vocal+improvisation зразки видатних музикантів імпровізаторів (дата звертання 03.03.2022)